

INSTRUCTIE
BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
NAAR AANLEIDING VAN DE
BEGROTINGSOPMAAK 2026

Inhoudsopgave

I. INTRODUCTIE BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING BO 2026 (BBT BO 2026)	3
II. STRUCTUUR EN INHOUD VAN DE BBT	5
1. Structuur van de BBT	5
2. Inhoud van de BBT per rubriek.....	5
Voorblad.....	5
I. Inhoudstafel	5
II. Inleiding door de minister	5
III. Samenvatting	5
IV. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen.....	6
V. Beleidsveld I	7
VI. Beleidsveld II	17
VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld	17
VIII. Lijst met afkortingen.....	17
IX. Bijlage 'overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven'	18
3. Opnemen prestatie-informatie in BBT's.....	19
III. PROCEDURE EN TIMING	24
IV. SJABLOON BBT BEGROTINGSOPMAAK 2026	25
V. TYPOGRAFISCHE RICHTLIJNEN	26

I. INTRODUCTIE BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING BO 2026 (BBT BO 2026)

De beslissing om geen budgettaire cijfers te tonen over de ronde BO 2026 tot de politieke bespreking impliceert dat BCT afgesloten blijft tot eind augustus 2025 en dat de redactie van de BBT's gedurende die tijd niet kan aangevat worden in BCT.

Na het openstellen van BCT, zal de volledige functionaliteit voor het opmaken van de BBT's in BCT terug ter beschikking zijn.

Om de beleidsdomeinen alvast de mogelijkheid te geven hun werkzaamheden rond de BBT's aan te vatten, wordt er voor geopteerd de instructies al mee te delen. Er zal eveneens een blanco sjabloon zonder cijfers ter beschikking worden gesteld, waarmee de beleidsdomeinen al aan de slag kunnen gaan.

Om de band tussen beleid en begroting te versterken, is er in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO) en in de omzendbrief VR 2019/11 betreffende beleids- en regelgevingsprocessen voor gekozen om de beleids- en begrotingsinformatie te bundelen in een geïntegreerd document, de beleids- en begrotingstoelichting (BBT).

De BBT bij de begrotingsopmaak kijkt vooruit naar het beleid en de begroting van het volgende jaar. Het is de BBT bij de begrotingsuitvoering die terugkijkt naar de beleids- en begrotingsprestaties van het voorbije jaar.

In de BBT bij begrotingsopmaak wordt ingegaan op:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Hoeveel budget wordt er tegenover gezet?
- Via welke SMART-indicatoren en andere prestatie-informatie wordt het beleid opgevolgd?

Voor het niveau van detail is het van belang om het doel van de BBT in het achterhoofd te houden. De BBT moet aan de lezer (in het bijzonder het Vlaams Parlement, het Rekenhof en de strategische adviesraden) op een overzichtelijke manier de relevante informatie aanleveren. De BBT's moeten het rapporteren transparanter en leesbaar maken, wat ook voor het welslagen van een prestatiebegroting belangrijk is.

Vanaf de begrotingsopmaak 2024 werden SMART-indicatoren en andere prestatie-informatie opgenomen in de BBT om het Vlaams beleid op te volgen. Er kan namelijk pas van een volwaardige prestatiebegroting worden gesproken als de prestaties ten opzichte van de doelstellingen ook kunnen worden gemonitord. In hoofdstuk 3 wordt er verder ingegaan op het opnemen van prestatie-informatie in de BBT's.

Relance Vlaamse Veerkracht

De projecten die rechtstreeks gefinancierd worden vanuit de relanceprovisie worden niet besproken in het budgettair kader. Die middelen worden immers herverdeeld buiten de begrotingsronde. In de BBT begrotingsuitvoering 2026 kan de uitvoering van die projecten wel uitvoerig besproken worden onder het budgettair kader, aangezien er bij de uitvoering rekening gehouden wordt met de gestemde kredieten (o.a. kredietherverdelingen en overdrachten).

Vanuit een beleidsmatige invalshoek is het nodig om initiatieven in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht te vermelden onder de desbetreffende

strategische of operationele doelstellingen. Om de leesbaarheid te bewaken is het van belang dat die verwijzing naar het relanceplan beknopt is.

II. STRUCTUUR EN INHOUD VAN DE BBT

De omzendbrief beleids- en regelgevingsprocessen (VR 2019 1705 DOC.0216/2) legt voor de strategische planning van de Vlaamse Regering o.a. de verschillende planningsdocumenten en hun structuur vast.

1. Structuur van de BBT

De structuur van deze beleids- en begrotingstoelichting bestaat uit de volgende rubrieken:

- Voorblad
- I. Inhoudstafel
- II. Inleiding door de minister
- III. Samenvatting
- IV. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen
 - 1. Transversale, horizontale doelstellingen
 - 2. Overkoepelende strategische doelstellingen
- V. Beleidsveld I
 - 1. Inhoudelijk structuurelement 1
 - 1.1. Strategische doelstellingen
 - 1.2. Operationele doelstellingen
 - 1.3. Budgettair kader
 - 2. Inhoudelijk structuurelement 2
 - 1.1. Strategische doelstellingen
 - 1.2. Operationele doelstellingen
 - 1.3. Budgettair kader
 - 3. Inhoudelijk structuurelement ...
- VI. Beleidsveld II ...
- VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld
- VIII. Lijst met afkortingen
- IX. Bijlage 'overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven'

2. Inhoud van de BBT per rubriek

Voorblad

U vermeldt hier het beleidsveld of cluster van beleidsvelden en de naam van de verantwoordelijke minister.

I. Inhoudstafel

Deze rubriek behoeft geen bijkomende toelichting.

II. Inleiding door de minister

Hierin kan de minister accenten aanbrengen voor het begrotingsjaar 2026.

III. Samenvatting

De samenvatting geeft zowel de belangrijkste beleidsaspecten als de belangrijkste budgettaire aandachtspunten weer bij de begrotingsopmaak 2026.

Het cijfermatig overzicht moet u niet afzonderlijk toelichten en wordt ter beschikking gesteld door het departement Financiën en Begroting na de opening van BCT eind augustus 2025.

Het overzicht bestaat uit:

- de gestemde kredieten van de begrotingsaanpassing 2025 (excl. herverdelingen);
- de bijstellingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2026;
- de kredieten zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2026.

Voorbeeld

TOTAAL – BENAMING BBT, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025					
Bijstelling BO 2026					
BO 2026					

PROGRAMMA XX – BENAMING BELEIDSVELD

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025					
Bijstelling BO 2026					
BO 2026					

... (andere programma's...)

De apparaatskredieten (programma xA) en beleidsveldoverschrijdende structurelementen (programma xB) zitten niet vervat in het totaaloverzicht en worden onder de rubriek 'apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld' besproken. De reden hiervoor is dat, in tegenstelling tot het cijfermatig overzicht per beleidsveld, die kredieten per BBT niet per definitie overeenstemmen met de totaliteit van de kredieten die onder een bepaald begrotingsprogramma opgenomen zijn.

IV. Transversale, horizontale en overkoepelende strategische doelstellingen

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Op 7 februari 2020 nam de Vlaamse Regering kennis van de mededeling "nieuwe aanpak transversaal beleid/horizontale doelstellingenkaders".

In de decreten tot regeling van de 'reguliere' beleidsplannen zoals armoede, gelijke kansen, jeugd, ... is meestal opgenomen dat de nieuwe transversale doelstellingen pas worden vastgelegd in het jaar na het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering. In 2025 zijn of zullen dan ook verschillende van deze beleidsplannen gevalideerd worden door de Vlaamse Regering.

In de BBT BO 2026 is het echter nog niet nodig om reeds een rapportering over de geplande uitvoering van deze plannen op te nemen. De aanpak over de rapportering van deze horizontale plannen zal worden herzien op basis van de ervaring tijdens de vorige regeerperiode.

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Strategische doelstellingen¹ kunt u op verschillende niveaus formuleren. U kunt kiezen voor overkoepelende strategische doelstellingen op het niveau van alle of meerdere beleidsvelden of op het niveau van meerdere inhoudelijke structuurelementen.

U kunt strategische doelstellingen ook koppelen op het niveau van een inhoudelijk structuurelement.

De operationele doelstellingen (en de toelichting erbij) neemt u enkel op bij de inhoudelijke structuurelementen.

V. Beleidsveld I

Voor zover een beleidsveld bestaat uit verschillende ISE's, kan u hier aangeven waarop het beleidsveld betrekking heeft, voor zover dit bijdraagt tot een beter begrip voor de lezer van deze titel (en rekening houdend met het feit dat de bespreking van de onderliggende inhoudelijke structuurelementen volgt).

1. Inhoudelijk Structuurelement 1

Beknpte omschrijving waarop het ISE betrekking heeft en (beknpt) de belangrijkste aspecten van recurrent beleid (waarbij voldoende aandacht besteed wordt aan de leesbaarheid). Die omschrijving kan eveneens een aantal voorbeelden van onderliggende taken/processen bevatten. Opzet is dat het voor de lezer duidelijk is wat er juist onder elk inhoudelijke structuurelement vervat zit.

Wanneer er slechts één ISE voor een beleidsveld is, vermeldt u dit expliciet.

Vermits de BBT gestructureerd wordt per ISE, moet de bespreking van de entiteiten die begrotingskredieten hebben voor meer dan één ISE, ook per ISE gebeuren.

1.1. Strategische doelstellingen

Vermeld welke strategische doelstellingen gekoppeld zijn aan dit inhoudelijk structuurelement en concretiseer ook of en zo ja hoe de doelstellingen een impact zullen hebben op het beleid van het begrotingsjaar 2026.

1.2. Operationele doelstellingen

Vermeld alle operationele doelstellingen die gekoppeld zijn aan dit inhoudelijk structuurelement (kan gegroepeerd per strategische doelstelling indien wenselijk en relevant in het kader van de leesbaarheid).

In deze rubriek kan u ook een beknpte toelichting geven bij belangrijke bestaande beleidsprocessen binnen de operationele doelstellingen. Vooral bestaande beleidsprocessen, waar veel beleids- of apparaatskredieten voor worden ingezet, zijn relevant. Het is mogelijk nuttig aan te geven welke instanties van de Vlaamse overheid belast zijn met de realisatie van het inhoudelijk structuurelement.

Aangezien de BBT een totaaloverzicht geeft van de kredieten die de Vlaamse overheid voor de betrokken beleidsvelden en bijhorende inhoudelijke structuurelementen ter beschikking stelt, besteedt u voldoende aandacht aan het recurrent beleid. Vermeld welke beleids- en regelgevingsinitiatieven het komende jaar een invulling zullen krijgen. Maak voldoende onderscheid tussen de aard (beleidsevaluatie, experimenten, decreten,...) van de initiatieven en neem voldoende informatie (toelichting, inspraak) over de initiatieven op.

¹ Volgens het SMART-principe: specifiek, meetbaar, aanvaard, realistisch en tijdsgebonden.

Geef voor ontwerpdecreten een zo nauwkeurig mogelijke inschatting van het tijdstip van indiening in het Vlaams Parlement (artikel 63/1 van het reglement van het Vlaams Parlement). Voor meer gedetailleerde informatie over de initiatieven kan u ook verwijzen naar de facultatieve bijlage "overzicht van de beleids- en regelgevingsinitiatieven". Zorg er in ieder geval voor dat de informatie beschikbaar is.

Maak, indien mogelijk, een koppeling tussen de operationele doelstellingen en het budgettaire kader. Dit versterkt de koppeling tussen beleid en begroting en maakt kruisverwijzingen tussen beleid en budgettaire informatie duidelijker. Dit moet in beide richtingen gebeuren:

- Bij de operationele doelstellingen verwijst u naar begrotingsartikels die betrekking hebben op het bereiken van de doelstellingen. Als de specifieke budgetten gekend zijn, worden die ook vermeld.
- Bij de begrotingsartikels onder het budgettaire kader verwijst u naar de nummers en titels van de operationele doelstellingen.

1.3. Budgettaire kader

Volgende redactionele aandachtspunten moeten worden meegenomen:

- Relatie met tabel netto-beleidsruimte (algemene toelichting):

Het onderscheid tussen recurrent beleid, nieuw beleid én maatregelen wordt vaak onvoldoende geduid in de toelichtingen. Die informatie is terug te vinden in de tabel netto-beleidsruimte (= ongewijzigd beleid vs. (opstappen) nieuw beleid/maatregelen) in de Algemene Toelichting. Die tabel zal door het Departement Financiën en Begroting ter beschikking worden gesteld aan de beleidsdomeinen. Het verband met de tabel netto-beleidsruimte moet volledig in de BBT worden verwerkt (bv. aan de hand van een expliciete tekstuele verwijzing bij de betrokken begrotingsartikels dan wel in het budgettaire kader bij de ISE).

- Rubriek 'korte inhoud' vs. 'inhoudelijke toelichting':

Korte inhoud: beschrijving over wat er inhoudelijk op dit artikel wordt aangerekend.

Inhoudelijke toelichting: een budgettechnische toelichting van de verschillende kredietbewegingen op het desbetreffende artikel. Maak in die toelichting een duidelijk onderscheid tussen recurrent beleid, nieuw beleid en maatregelen. Geef daarbij ook aan of het recurrent beleid inhoudelijk overeenstemt met voorgaande jaren, dan wel of er nieuwe accenten gelegd zijn.

- Opname van historische overzichten in de toelichting:

Historische overzichten kunnen beknopt worden opgenomen voor zover ze relevant zijn voor de toelichting van de begrotingsopmaak.

- Verwijzing naar regelgeving die de rechtsgrond van het budget uitmaken:

Er wordt gevraagd deze verwijzingen te beperken tot degene die relevant zijn voor de toelichting van het krediet of de kredietevolutie.

- Toelichtingen van inhoudelijk-technisch moeilijke materie:

Om de leesbaarheid van de toelichtingen te verhogen, vermijdt u technisch ingewikkelde teksten en houdt u de taal voldoende helder voor een lezer zonder of met weinig voorkennis.

- Uniforme formulering bedragen en data:

Bedragen geeft u in keuro weer en data in volgende notatie: 1 januari 2026. Waar het de leesbaarheid bevordert, kan in de tekst tevens ervoor gekozen worden om de bedragen in miljoen of miljard euro weer te geven.

- Toelichting aanwending overgedragen VAK vorige begrotingsjaren:

In de administratieve tabel wordt er voor MVG en DAB geen info opgenomen over de verwachte aanwending van de begrotingsruiters. In de BBT moet deze duiding wel opgenomen worden. Dit dient ook te gebeuren voor de aanwending van de ruiters bij de rechtspersonen.

Van de bevoegde minister wordt gevraagd in een apart tekstvak bijkomende duiding te geven over het bedrag aan overgedragen beleidskrediet dat aangewend zal worden in 2026 én de aard van de verbintenissen die hiermee zullen worden aangegaan. Op die manier kan de koppeling gemaakt worden met hetgeen hierover opgenomen wordt in de algemene toelichting.

De budgettaire overzichten hieronder maken melding van index. In de BBT moet niet afzonderlijk worden ingegaan op de index. Een verwijzing naar de Algemene Toelichting bij de middelen- en uitgavenbegroting volstaat.

In de rubriek 'budgettair kader voor het begrotingsjaar per ISE' neemt u voor het totaal van de kredieten een soortgelijk overzicht op als voor het overzicht per beleidsveld en voor het totaal van de beleids- en begrotingstoelichting (BBT). Het Departement Financiën en Begroting zal die informatie ter beschikking stellen na de openstelling van BCT eind augustus 2025.

Voor de uitgaven zal een overzicht per ISE ter beschikking gesteld worden door het departement Financiën en Begroting na de openstelling van BCT eind augustus 2025. Het budgettair kader per ISE dient u voor de uitgaven op te nemen in de BBT (onder de rubriek 'Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (MVG), excl. dienst met afzonderlijk beheer (DAB)'). Voor de ontvangsten wordt enkel een overzicht van de ontvangsten per ISE opgenomen bij de BBT Financiën en Begroting.

Voorbeeld

ISE BENAMING, MVG excl. DAB

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutive	BO 2026	BA 2025	evolutive	BO 2026
ESR-uitgaven (WT, LO, PR)						
Toelagen (IS)						
Overige (LE, PA, geen ESR-impact)						
Totaal						
Aanwending VAK- ruiter						

Inhoudelijke toelichting:

(tekst)

Geef bij de inhoudelijke toelichting van de tabel aan hoe de voorziene budgetten en de budgetevolutie bijdragen tot de realisatie van de strategische en operationele doelstellingen bij het inhoudelijk structuurelement.

Daarbij moet duidelijk weergegeven worden welke bijkomende kredieten voorzien zijn om de strategische en operationele doelstellingen te realiseren en dit bovenop de kredietevolutie bij ongewijzigd beleid. Doel van de toelichting is om de lezer op een beknopte en heldere manier inzicht te verschaffen in de belangrijkste elementen van het recurrent beleid en de wijzigingen op het niveau van de ISE.

U verstrekt per beleidsveld en per inhoudelijk structuurelement informatie over de voorziene aanwending van de overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar (aanwending VAK-ruiter).

Inhoudelijke toelichting per begrotingsartikel of overige entiteiten

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

Begrotingsartikel en tekstomschrijving

Deze rubriek wordt opgebouwd volgens het stramien **XXX-XXXXXXXX-XX** – Indeling ISE.

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is deze rubriek automatisch ingevuld.

Korte inhoud begrotingsartikel

De beschrijving over wat er inhoudelijk op dit artikel wordt aangerekend. Bij de ontvangstenzijde van een begrotingsfonds voegt u de link met het/de overeenkomstige uitgavenartikel(s) toe en benoemt u het concrete begrotingsfonds.

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is deze rubriek automatisch aangevuld met de korte inhoud zoals die in BCT werd ingevuld voor de BBT BO25.

Kredietevolutie

Hier wordt enkel een tabel opgenomen conform onderstaand voorbeeld.

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is de volgende informatie rond de kredietevolutie automatisch ingevuld:

1. De bij de BA 2025 begrote ontvangsten
2. De bijstelling bij de BO 2026
3. De stand van de kredieten na de BO 2026

Inhoudelijke toelichting

Een toelichting van de voorziene ontvangsten en van de verschillende kredietbewegingen op het desbetreffende artikel.

Voorbeeld

XXX-XXXXXXX-XX – Indeling ISE

Korte inhoud begrotingsartikel:
(tekst)

Kredietevolucie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025			
Bijstelling BO 2026			
BO 2026			

Inhoudelijke toelichting:

(tekst)

Uitgavenartikelen

Begrotingsartikel en tekstomschrijving

Deze rubriek wordt opgebouwd volgens het stramien **XXX-XXXXXXX-XX** – Indeling ISE.

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is deze rubriek automatisch ingevuld.

Korte inhoud begrotingsartikel

De beschrijving over wat er inhoudelijk op dit artikel wordt aangerekend.

Bij de korte inhoud van het begrotingsartikel kan er, voor zover relevant, op het operationele niveau verduidelijkt worden welke acties men onderneemt.

Als het de uitgavenzijde van een begrotingsfonds betreft, geeft u de link met het/de overeenkomstige middelenartikel(s) aan en benoemt u het concrete begrotingsfonds.

Om herhaling te vermijden kan voor interne stromen (ESR-aggregatie IS) standaard verwezen worden naar de bespreking van de begrotingen van de respectievelijke DAB's of Vlaamse rechtspersonen (zie 1.3.2, 1.3.3 en 1.3.4).

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is deze rubriek automatisch aangevuld met de korte inhoud zoals die in BCT werd ingevuld voor de BBT BO25.

Kredietevolucie

Hier wordt enkel een tabel opgenomen conform onderstaand voorbeeld.

Vanaf de openstelling van BCT eind augustus 2025 zijn de BBT-rapporten opnieuw beschikbaar in de tool. In die rapporten is de volgende informatie rond de kredietevolucie automatisch ingevuld:

1. Krediet BA 2025
2. Weergave bijstellingen in het kader van de BO 2026 onderverdeeld in:
 - Index
 - Compensaties
 - Andere bijstellingen
3. Krediet Begrotingsopmaak 2026

Inhoudelijke toelichting

Onder deze rubriek worden twee tabellen voorzien die door de entiteiten zelf moeten worden ingevuld. Ook budgetverschuivingen tussen verschillende operationele doelstellingen binnen het begrotingsartikel zelf kunnen hier toegelicht worden. Zij zijn immers niet noodzakelijk zichtbaar in de toelichting bij de diverse bijstellingen.

- Compensaties

Dit schema dient door de beleidsdomeinen zelf aangevuld te worden met alle compensaties die:

- van andere begrotingsartikelen toekomen (+) en/of
- naar andere begrotingsartikelen vertrekken (-)

Elke compensatie dient vervolgens inhoudelijk toegelicht te worden in de kolom 'Toelichting'.

Het Departement Financiën en Begroting zal, samen met de vooraf ingevulde sjablonen, vanaf eind augustus 2025 een rapport ter beschikking stellen waar alle doorgevoerde compensaties in zijn opgenomen.

Let op: het totaal van de compensaties moet overeenkomen met het bedrag dat in de tabel 'kredietevolutie' opgenomen is.

- Andere bijstellingen

Dit schema dient door de beleidsdomeinen te worden aangevuld met alle andere bijstellingen dan index en compensaties. De individuele bijstelling wordt met een beknopte toelichting en met het correcte bedrag (in + en -) in de tabel opgenomen.

De beleidsdomeinen lichten de bijstellingen verder toe conform het sjabloon. Als het relevant is, moet hierbij een onderscheid worden gemaakt tussen de beleids- en vereffeningskant. In de kolom toelichting geeft u aan of de bijstelling is voorzien in het regeerakkoord. Als dit inderdaad het geval is, dan wordt het volgende vermeld "*deze bijstelling is opgenomen in het regeerakkoord*".

Er wordt gevraagd om ervoor te zorgen dat er een volledige overeenstemming is met de tabel netto-beleidsruimte (NBR) zodat de som overeenstemt met het bedrag dat in de tabel NBR is opgenomen en dit zowel voor recurrent als nieuw beleid.

Indien zinvol kan de toelichting verwijzen naar de geldende regelgeving (bv. Decreet, besluit Vlaamse Regering, enz.). Daarbij vermeldt u de volledige omschrijving van de desbetreffende regelgeving (bv. "het decreet van XX/XX/XXXX houdende...").

Het Departement Financiën en Begroting zal, samen met de vooraf ingevulde sjablonen, vanaf eind augustus 2025 een rapport ter beschikking stellen waar alle doorgevoerde bijstellingen in zijn opgenomen.

Let op: het totaal van de 'andere bijstellingen' dient overeen te komen met het bedrag dat in de tabel 'kredietevolutie' is opgenomen.

- Aanwending kredieten

Naast de bespreking van de kredietevolutie moet ook de geplande aanwending van de kredieten bij constant beleid worden toegelicht onder de rubriek 'inhoudelijke toelichting'.

Let op: De toelichting over de compensaties en de andere bijstellingen dient te gebeuren in de voorziene tabellen van de kredietevoluties (zie onderstaand sjabloon). De korte toelichtingen in de voorziene tabellen beperken zich tot de essentie.

Voorbeeld

XXX-XXXXXXX-XX – Indeling ISE

Korte inhoud begrotingsartikel:
(tekst)

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025		
<i>Index</i>		
<i>Compensaties</i>		
<i>Andere bijstellingen</i>		
BO 2026		
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van <i>begrotingsartikel</i> (+)			
Naar <i>begrotingsartikel</i> (-)			
TOTAAL			

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
<i>Omschrijving</i>			
TOTAAL			

1.3.2. DAB's

Om onnodige herhalingen te vermijden, worden de begrotingen van de DAB's niet opgenomen in de BBT. Die begrotingen worden namelijk al toegevoegd aan het uitgavendecreet. Wél wordt gevraagd om alle ontvangsten- en uitgavenartikelen van de begrotingen van de DAB's te bespreken conform de instructies en met de sjablonen opgenomen onder 1.3.1. *Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*. Het Departement Financiën en Begroting levert hiervoor de nodige budgettaire informatie aan.

Zoals reeds aangegeven, zorgt de structuur van de BBT ervoor dat de bespreking van de DAB's wordt opgesplitst als de begrotingskredieten van de entiteit betrekking hebben op verschillende ISE's.

Voor wat betreft de bespreking van de DAB in de BBT, wordt gevraagd om volgende afspraken te volgen:

- De bespreking van het toelage-artikel(s) naar een DAB moet gebeuren bij het OI-artikel van de DAB waar de toelage toekomt. Om herhaling van informatie te vermijden, vermeldt u de toelage-artikels bij de departementen enkel pro memorie, zonder verdere toelichting. Voor de toelichting verwijst u naar de ontvangende entiteit. Bij de DAB bespreekt u de evolutie van het toelage-artikel zoals voorzien in het sjabloon voor de bespreking van de artikels bij de departementen.
- Voor een goede duiding van de uitgavenevolucie is het van belang om de impact aan te geven van de evoluties van de eigen ontvangsten (= exclusief de toelagen) op de uitgaven.
- Ten slotte duidt u ook de saldo-bewegingen bij de DAB (intering of saldo-opbouw), voor zover die zich voordoen.

1.3.3. Overige entiteiten onder gezag

In de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO) worden de rechtspersonen ingedeeld als rechtspersoon onder gezag of rechtspersoon onder toezicht. Die indeling wordt doorgetrokken in de BBT. Alle overige entiteiten (exclusief departementen, IVA's zonder rechtspersoonlijkheid en DAB's) worden onderverdeeld in deze 2 categorieën: de overige entiteiten onder gezag en de overige entiteiten onder toezicht. Als er meerdere entiteiten zijn voor één ISE dan ordent u binnen die 2 categorieën de entiteiten alfabetisch (op basis van de officiële benaming).

Om onnodige herhalingen te vermijden, worden de begrotingen van de entiteiten niet opgenomen in de BBT. Die begrotingen worden immers al toegevoegd aan het uitgavendecreet.

Zoals reeds aangegeven, leidt de structuur van de BBT ertoe dat de bespreking van de overige entiteiten (zowel onder gezag als onder toezicht) opgesplitst wordt als de begrotingskredieten van de entiteit betrekking hebben op verschillende ISE's. Dit geldt niet enkel voor de entiteiten met een artikelstructuur, maar ook voor de entiteiten met een ESR-begroting.

De toelichting van de overige entiteiten vertrekt van een algemene beknopte bespreking van de entiteit. De lezer moet een kernachtig beeld krijgen van de kerntaken van de entiteit. Als er meerdere ISE's zijn opgenomen in de BBT, dan geeft u de beknopte toelichting enkel bij de eerste ISE en voorziet u bij de andere ISE's een verwijzing.

Wanneer meerdere ISE's van toepassing zijn op een entiteit, vermeldt u voor de entiteit het totale krediet (VAK/VEK) dat op deze ISE betrekking heeft.

Voor de Vlaamse rechtspersonen worden, naast de wijzigingen aan de interne stromen, enkel nog de meest relevante (hetzij inhoudelijk, hetzij budgettair) wijzigingen aan de andere ontvangsten- en uitgavenartikelen van de begrotingen besproken.

De rechtspersonen met een artikelstructuur kunnen ervoor opteren om, net als de DAB's, de toelichting op artikelniveau op te stellen conform de instructies en met de sjablonen opgenomen onder *1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)*.

De aanbevelingen die gelden voor de DAB's, zijn ook relevant voor de Vlaamse rechtspersonen onder gezag van de Vlaamse Regering. In wat volgt worden die

elementen geïntegreerd in een voorbeeld van sjabloon. Hierna volgt daarover verdere duiding.

Entiteit XXX (binnen ISE YY)

Algemene omschrijving (enkel bij de eerste ISE)

Er wordt een algemene beknopte bespreking van de entiteit gegeven, met een toelichting van de voornaamste activiteiten en doelstellingen.

Omschrijving ISE

Wat doet de entiteit met betrekking tot deze ISE (naar analogie met de korte inhoud bij de begrotingsartikels bij de departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, maar voor het totaal van de begrotingskredieten per ISE van een entiteit).

De voornaamste budgettaire informatie die betrekking heeft op deze ISE dient hier te worden besproken. Het betreft het totale VAK/VEK van deze ISE en de kredietevolutie ten opzichte van een vorige begrotingsronde. Hierbij kan ook worden aangegeven hoe deze kredieten bijdragen aan het realiseren van de gerelateerde doelstellingen.

Toelichting op detailniveau

U geeft beleidsmatig een inhoudelijke toelichting bij de ontvangsten en uitgaven. Er wordt gevraagd om duidelijk weer te geven hoe de entiteit gefinancierd wordt, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de betoelaging en de eigen ontvangsten. Langs uitgavenzijde wordt inhoudelijk toegelicht waarvoor de middelen dienen en kan u focussen op belangrijke nieuwe beleidsaccenten om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren.

Ontvangsten

De ontvangsten moeten niet noodzakelijk worden toegelicht per lijn, zoals weergegeven in de ontwerpbegrotingen. De ontvangsten mag u groeperen of de toelichting kan zich toespitsen op de belangrijkste ontvangsten, waarbij de volgorde gehanteerd wordt zoals opgenomen in de gepubliceerde ontwerpbegroting.

Voor de ontvangsten gebruikt u de volgende tabel om de kredietevolutie duidelijk op te splitsen tussen toelagen en eigen ontvangsten:

	BA 2025	BO 2026
Eigen ontvangsten (OW)	XX	XX
Betoelaging (ZZ-OI)	XX	XX

Als het gaat om een significante ontvangstenpost, begint u de bespreking met een korte inhoudelijke toelichting over die ontvangst (naar analogie met de korte inhoud bij de ontvangstenartikelen van de departementen en IVA's zonder RP). Die inhoudelijke toelichting zorgt ervoor dat de lezer context krijgt bij de doeleinden van bepaalde ontvangstenposten.

In deze rubriek wordt voldoende aandacht besteed aan de toelichting van de toelagen aan de rechtspersoon. Om herhaling van informatie te vermijden, worden de toelagen aan de rechtspersonen onder *1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)* immers enkel pro memorie vermeld. Voor de bespreking ervan verwijst u naar de bespreking van de ontvangende entiteit.

Uitgaven

De uitgaven moeten niet noodzakelijk per artikel/ESR-code, zoals weergegeven in de ontwerpbegrotingen, worden toegelicht. De uitgaven kan u groeperen (zij het telkens binnen een ISE) of u kan de toelichting toespitsen op de belangrijkste uitgaven waarbij de volgorde wordt gehanteerd zoals ook opgenomen in de ontwerpbegroting die ingediend wordt in het Vlaams Parlement.

Als het gaat om een significante uitgavenpost dan begint u de bespreking met een korte inhoudelijke toelichting over die uitgave (naar analogie met de korte inhoud bij de uitgavenartikelen van de departementen en IVA's zonder RP). Die inhoudelijke toelichting zorgt ervoor dat de lezer context krijgt bij de doeleinden van bepaalde uitgavenposten.

De verwachte aanwending van de begrotingsruikers bij de Vlaamse rechtspersonen wordt geduid.

De kredietevolutes die expliciet worden vermeld in de tabel NBR, met betrekking tot de Vlaamse rechtspersoon, worden herkenbaar opgenomen bij de bespreking van de uitgaven. Voor de volledige overeenstemming met de tabel netto-beleidsruimte, wordt de informatie die opgenomen is bij de toelage aan de rechtspersoon, toegewezen aan de relevante uitgavenposten van de rechtspersoon. De evolutie moet volledig worden verklaard. Dit komt erop neer dat de som van de vermeldingen bij de toelagen (onder respectievelijk "Index", "Compensaties" en "Andere bijstellingen") overeenkomt met wat er is opgenomen als verklaring van de evolutie van de uitgaven.

Voor een goede duiding van de uitgavenevolucie is het van belang om de impact van de evolutie bij de eigen ontvangsten (=exclusief de toelagen) op de uitgaven, aan te geven.

Ten slotte duidt u de saldo-bewegingen bij de rechtspersoon (intering of saldo-opbouw), voor zover die zich voordoen.

Om onnodige herhalingen te vermijden, worden de begrotingen van de Vlaamse rechtspersonen (alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, met uitzondering van de Vlaamse Gemeenschap, en die conform VCO een begroting moeten indienen) niet opgenomen in de BBT. Die begrotingen zijn namelijk al toegevoegd aan het uitgavendecreet.

De toelichting bij een entiteit moet steeds becijferd zijn én een duidelijke koppeling bevatten met de ontwerpbegroting, zoals deze zal worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

Een beleids- en begrotingstoelichting heeft tot doel om kredieten en kredietevolutes ook beleidsmatig te koppelen. Maak, indien mogelijk, een koppeling tussen de operationele doelstellingen en de budgettaire bespreking bij een entiteit. Dit versterkt de wisselwerking tussen beleid en begroting en maakt kruisverwijzingen tussen beleid en budgettaire informatie duidelijker. Dit dient, net zoals bij het departement, in beide richtingen te gebeuren.

1.3.4. Overige entiteiten onder toezicht

Wat betreft de bespreking van 'de overige entiteiten onder toezicht', gelden dezelfde richtlijnen als voor 'de overige entiteiten onder gezag', zie *1.3.3 Overige entiteiten onder gezag*.

Voor een beperkte groep van entiteiten, geeft u een toelichting op niveau van de groep van gerelateerde entiteiten en dus niet per afzonderlijke entiteit. Voor die

entiteiten wordt er ook in het uitgavendecreet niet enkel voor de afzonderlijke entiteiten een overzicht gegeven van de begrotingskredieten, maar ook voor de totaliteit van de groep. Het is op basis van die totaalcijfers dat u de toelichting opstelt. U kan hierbij verwijzen naar de afzonderlijke entiteiten als dit relevant is. Concreet gaat het om de volgende groepen:

- Kinderbijslagfondsen
- Universiteiten en hogescholen

Voor de geherkwalificeerde PPS-projecten wordt één toelichting gegeven o.b.v. de voorziene aflossingstabel met beschikbaarheidsvergoedingen. Hierbij kan uiteraard worden verwezen naar individuele projecten voor zover dit relevant is. Er moet geen afzonderlijke toelichting per entiteit worden gegeven.

2. Inhoudelijk structuurelement 2 (indien van toepassing)

Opbouw identiek aan inhoudelijk structuurelement 1

3. Inhoudelijk structuurelement ... (indien van toepassing)

Opbouw identiek aan inhoudelijk structuurelement 1

VI. Beleidsveld II

In functie van het aantal beleidsvelden die opgenomen zijn in de BBT, zal het aantal rubrieken toenemen. Voor elk bijkomend beleidsveld wordt een nieuwe rubriek voorzien. Gelieve de nummering van de volgende rubrieken in functie hiervan aan te passen.

VII. Apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

Het Departement Financiën en Begroting stelt na de openstelling van BCT eind augustus 2025 een overzicht van de apparaatskredieten ter beschikking. De apparaatskredieten kan u uitgesplitst (per BBT) dan wel niet uitgesplitst (voor het volledige beleidsdomein) opnemen in de BBT. Als de apparaatskredieten voor het volledige beleidsdomein in een andere BBT worden toegelicht, kan u verwijzen naar die toelichting of u kan die toelichting hernemen. Dit dient u zelf onderling af te stemmen.

Voor de begrotingsartikels die opgenomen zijn onder de begrotingsprogramma's "B" (waarvoor er geen beleidsvelden zijn) kan u, indien gewenst, een soortgelijk overzicht aanmaken als dat per beleidsveld.

Vervolgens licht u deze begrotingsartikels toe in de volgorde van de administratieve tabel (zoals opgenomen bij het uitgaven- of het middelendecreet) naar analogie met de bespreking van de overige begrotingsartikels MVG.

VIII. Lijst met afkortingen

De lijst met afkortingen moet ten minste de onderstaande afkortingen bevatten. De lijst kan vrij worden aangevuld met andere afkortingen die in de BBT gebruikt worden.

AO	Algemene Ontvangsten
IS	Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE	Inhoudelijk structuurelement

IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
LE	Leningen (ESR-aggregaat)
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregaat)
OI	Ontvangsten Interne Stroomen (ESR-aggregaat)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA	Participaties (ESR-aggregaat)
PR	Provisies (ESR-aggregaat)
TO	Toegewezen ontvangsten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VAK	Gesplitst vastleggingskrediet
VEK	Gesplitst vereffeningskrediet
WT	Werkings en Toelagen (ESR-aggregaat)

IX. Bijlage 'overzicht beleids- en regelgevingsinitiatieven'

Neem in deze bijlage per strategische doelstelling een overzicht op van de verschillende beleids- en regelgevingsinitiatieven voor begrotingsjaar 2026 en maak hierbij een voldoende onderscheid tussen de volgende initiatieven:

- nieuwe beleidsinitiatieven ter uitvoering van het Vlaams regeerakkoord of de beleidsnota;
- beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven ter uitvoering van het Vlaams regeerakkoord of van de beleidsnota;
- nieuwe en belangrijke wijzigingen van Vlaamse decreten ter uitvoering van het Vlaams regeerakkoord of van de beleidsnota;
- decreetsevaluaties ter uitvoering van het Vlaams regeerakkoord of van de beleidsnota.

Neem voor elk initiatief voldoende informatie op:

- de aard (evaluatie, onderzoek, regelgeving) en de titel van het initiatief;
- een korte omschrijving van het initiatief;
- een indicatieve planning van het initiatief met inbegrip van de geplande consultaties en adviezen en andere vormen van inspraak zoals trajecten rond burgerparticipatie;
- welke entiteiten van de Vlaamse overheid betrokken zijn bij dit initiatief.

Voor ontwerpdecreten is het van belang om een zo nauwkeurig mogelijke inschatting te vermelden van het tijdstip van indiening in het Vlaams Parlement (artikel 63/1 van het reglement van het Vlaams Parlement).

Gelet op de opmerkingen geformuleerd door het Rekenhof, wordt uw bijzondere aandacht gevraagd voor het overzicht van de planning van beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven.

Als gedetailleerde informatie voor een aantal initiatieven reeds in de toelichting bij de strategische en operationele doelstellingen is opgenomen, dan volstaat een verwijzing naar die toelichting in deze bijlage. De informatie moet in ieder geval beschikbaar zijn (cfr supra).

3. Opnemen prestatie-informatie in BBT's

Het gebruik van prestatie-informatie en het opmaken, incorporeren en gebruiken van kwaliteitsvolle indicatoren vormen het sluitstuk van prestatiegeïnfomeerd begroten. Dat is een vorm van prestatiebegroting waarbij de middelen op een indirecte manier worden gerelateerd aan de verwachte prestaties en waarvoor de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek wordt geëvalueerd.

Deze instructie reikt enkele handvaten aan voor het opnemen van prestatie-indicatoren en andere prestatie-informatie in de BBT's van de BO2026.

Er worden enkele theoretische concepten en afspraken toegelicht om het incorporeren van prestatie-indicatoren en andere prestatie-informatie in de BBT's op een consistente manier te laten verlopen over de verschillende beleidsdomeinen heen.

De instructie bouwt verder op de BBT instructie van de BO2025. Op basis van de geleerde lessen, de evaluatie van het Rekenhof bij de BO2025 en de input van de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) werden enkele elementen verder verfijnd.

De voornaamste nieuwe elementen, die in de instructie verder worden toegelicht, zijn:

- Vanaf BO2026 moet er onder elk inhoudelijk structuurelement (ISE), behalve onder de apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld, een prestatie-indicator en indien van toepassing andere relevante prestatie-informatie (bvb uit beleidsevaluaties van subsidies, uitgaventoetsingen,...) worden opgenomen.
- De concepten van 'laatst gekende waarde' en 'streefwaarde' worden verder uitgediept in het sjabloon.
- De beleidsmatige fiche van de indicator is uitgebreid met een nieuwe categorie 'Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen'.
- De beleidsdomeinen die dit wensen, kunnen hun technische metadatafiche laten nakijken door VSA.

Theoretisch kader

- Prestatie-informatie bevat prestatie-indicatoren en andere informatiebronnen waar (statistische) data worden aangemaakt, geanalyseerd, geïnterpreteerd en geëvalueerd.

In het kader van prestatiegeïnfomeerd begroten kan het al dan niet behalen van de beoogde resultaten van beleid worden onderbouwd door prestatie-informatie.

- Een prestatie-indicator geeft inzicht in welke mate een vooropgestelde doelstelling wordt gehaald. Het geeft een score aan een meetobject. Dat meetobject kan betrekking hebben op elke component uit het schema van de beleids- en beheerscyclus van de overheid: input, processen, output, effecten of omgevingsfactoren. Het meetobject is dus het antwoord op de vraag wat we meten. Een indicator geeft dan weer aan hoe we het meetobject meetbaar maken en meten.

- Naast prestatie-informatie uit indicatoren moet er ook andere prestatie-informatie worden opgenomen in de BBT's: bijvoorbeeld de informatie afkomstig uit beleidsevaluaties van subsidies, de Vlaamse Brede Heroverweging, uitgaventoetsingen,.... De beleidsmatige resultaten van die onderzoeken moeten worden opgenomen onder de relevante ISE's. Als ze leiden tot een bijstelling van budgettaire keuzes (door middel van nieuwe en/of aangepaste beleidsmaatregelen) wordt dit ook toegelicht bij de specifieke begrotingsartikels waarop dit van toepassing is. In het onderdeel *praktische invulling* van deze instructie ligt de nadruk op het verwerken van prestatie-indicatoren, maar dit geldt mutatis mutandis ook voor de andere vormen van prestatie-informatie.
- Door het incorporeren van prestatie-informatie moet het volgende worden bereikt:
 - Leereffect: prestatie-informatie kan weergeven welke maatregelen werken en fungeren als een knipperlicht. Aan de hand van proces-, output- en effectenevaluaties kan de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid geverifieerd worden.
 - Beheers- en sturingsfunctie: er wordt geanalyseerd of de doelstellingen van het beleid worden gehaald. Op basis van prestatie-informatie kunnen nodige aanpassingen of een verderzetting van het beleid voorgesteld worden.
- De focus in de BBT's moet worden gelegd op output- en effectindicatoren:
 - Outputindicator: Outputinformatie geeft de directe gevolgen van het beleid weer en handelt over producten, goederen of diensten. Bij outputindicatoren worden er geen 'binaire output' indicatoren opgenomen. Binaire output is één enkelvoudige, duidelijk omlijnde output (één product, investeringsgoed of dienst) die leidt tot een outputindicator met waarde 0 of 1.
 - Effectindicatoren geven de indirecte gevolgen van het beleid weer dat de overheid wenst te bereiken. Niet enkel de overheid heeft invloed op deze effecten, maar ook omgevingsfactoren spelen een rol. Het meten van dergelijke indicatoren is een grote uitdaging omdat de verantwoordingstoewijzing moeilijker is. Dit sluit niet uit dat er wordt gestreefd naar het opnemen van kwaliteitsvolle effectindicatoren. Hierbij kan u steeds aangegeven in welke mate de overheid of eventuele omgevingsfactoren een invloed hebben op het effect van een beleidsmaatregel.

Link met de beleidsnota's voor het aspect prestatie-indicatoren

In de beleidsnota's werden indicatoren vastgelegd die gedurende de zittingsperiode worden opgenomen in de jaarlijkse BBT's. Idealiter zijn de geselecteerde indicatoren op lange termijn stabiel. Dit betekent dat de gekozen indicatoren minstens voor één zittingsperiode vastliggen. Wijzigingen kunnen enkel met een gedegen verantwoording in de BBT's worden aangebracht.

Als zich onverwachte wendingen voordoen (o.a. crisissen, ...) waardoor het beleid van koers wijzigt, wordt nagegaan of de indicatoren die bij de aanvang van de zittingsperiode waren vooropgesteld, al dan niet moeten worden gewijzigd (toevoegen of schrappen van indicatoren). Er is ook de mogelijkheid om recenter ontwikkelde indicatoren toe te voegen in de loop van de zittingsperiode. In dit geval licht u dit toe in de BBT BO van het jaar waarin een wijziging wordt voorgesteld.

Praktische invulling

- Vanaf BO2026 wordt er onder elk inhoudelijk structuurelement (ISE), (behalve onder de apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld) een prestatie-indicator en indien van toepassing andere relevante prestatie-informatie (bv. uit beleidsevaluaties van subsidies, uitgaventoetsingen,...) opgenomen. Die informatie hoort onder het hoofdstuk "1. ISE XXX" (zie schermafbeelding). Er kan meer dan één indicator per ISE worden geformuleerd, maar het is van belang dat er geen overvloed aan indicatoren ontstaat. Beperk dus steeds het aantal prestatie-indicatoren per ISE tot de beleidsmatig of budgettair meest relevante.

Indien het niet mogelijk (of wenselijk) is om een prestatie-indicator op te nemen onder een ISE, dan wordt dit vanuit het 'pas toe of leg uit' principe worden gemotiveerd.

I. INHOUDSTAFEL
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER
III. SAMENVATTING
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN
1. Transversale en horizontale doelstellingen
2. Overkoepelende strategische doelstellingen
V. BELEIDSVELD XXX
1. ISE XXX
1.1 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement
SD Y: XXX
SD Y: XXX

- De volgende structuur wordt gehanteerd bij het presenteren van een indicator onder een ISE:

Benaming	<i>Kernachtige en eenvoudige formulering.</i>
Definitie	<i>Omstandige omschrijving en concretere afbakening. De betekenis, hoe men de indicator dient te begrijpen, wordt hier uitgelegd.</i>
Laatste gekende waarde	<i>Geef de laatst gekende waarde van de indicator (kwantitatief of kwalitatief) en de meeteenheid. De laatst gekende waarde stemt minstens overeen met de waarde opgenomen in de laatste BBT BU of desgevallend een recentere waarde. Wat is het tijdstip van de laatst gekende meting?</i>
Streefwaarde/-norm	<i>Geef de streefwaarde/-norm van de indicator.</i> <i>Geef aan in welke tijdshorizon de streefwaarde/-norm moet worden bereikt. Motiveer indien wordt afgeweken van het tijdspad en het traject die zijn voorgesteld in de beleidsnota of de BBT.</i> <i>Geef aan in welke mate het geplande beleid dit jaar ertoe</i>

	<i>bijdraagt dat de streefwaarde/-norm wordt bereikt.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Koppeling aan strategische/operationele doelstellingen (inclusief duiding), vermelding van sterktes en zwaktes die de indicator heeft.</i> <i>In welke mate is de indicator relevant voor het beleid binnen deze ISE?</i> <i>Kan er vanuit het beleid van deze ISE invloed worden uitgeoefend op deze indicator?</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Geef de betrokken doelstelling of aanbeveling.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Duid op een kwantitatieve of kwalitatieve manier de koppeling tussen de indicator en de budgettaire massa van een inhoudelijk structuurelement. In welke mate dekt de indicator het volledige ISE?</i>

- Vertrek zo veel mogelijk vanuit een bestaande en kwaliteitsvolle set van prestatie-indicatoren.

Een bron van kwaliteitsvolle datareeksen zijn de Vlaamse openbare statistieken van Statistiek Vlaanderen: [Statistiek Vlaanderen | Vlaanderen.be](https://statistiek.vlaanderen.be). Dat zijn statistieken geproduceerd door de entiteiten van de Vlaamse overheid die als relevant worden beschouwd bij de voorbereiding, opvolging en uitvoering van het Vlaamse beleid. Zij zijn opgenomen in het Vlaams Statistisch Programma.

Statistiek Vlaanderen actualiseert samen met de VO-entiteiten de lijst van Vlaamse openbare statistieken voor het Vlaams Statistisch Programma 2025-2029. Op de lijst zullen relevante statistieken voor het beleid staan waarvoor de entiteiten in de komende zittingsperiode stappen willen zetten om de kwaliteit te verbeteren. Daarbij kunnen de entiteiten ondersteuning krijgen van de Vlaams Statistische Autoriteit.

- Zorg ervoor dat indicatoren beperkt blijven tot de beïnvloedingssfeer van de Vlaamse overheid. Het is de bedoeling dat indicatoren die in een BBT staan in grote mate beïnvloedbaar zijn door het gevoerde beleid en de begrote middelen van de Vlaamse overheid.

Metadata per indicator

Voor elke indicator dient een reeks van kenmerken te worden meegegeven. Hierdoor kan er een consistente kwaliteit van de prestatie-indicatoren worden nagestreefd.

Er zijn twee benaderingen om metadata te rapporteren. Er moet voor elke prestatie-indicator één van deze opties worden gehanteerd.

1. Als er gebruik gemaakt wordt van Vlaamse Openbare Statistieken wordt verwezen naar de metadata-pagina van de indicator die ter beschikking wordt gesteld door Statistiek Vlaanderen. De metadata-pagina van de 'uitvoerratio' wordt als voorbeeld toegevoegd:

<https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/buitenlandse-handel/uitvoerratio/metadata-uitvoerratio>

2. Als de metadata geen Vlaamse Openbare Statistiek vormen, wordt in bijlage X bij de BBT de onderstaande metadata-fiche volledig ingevuld en opgenomen:

Benaming	<i>Kernachtige en begrijpbare formulering.</i>
Soort indicator	<i>Geef aan of de indicator een output- of effectindicator is.</i>
Berekeningswijze	<i>De gedetailleerde manier waarop de waarde van de indicator wordt bepaald. Vermelding van tijdsperspectief, inhoudelijke precisering. Meeteenheden worden duidelijk gespecificeerd.</i>
Bron	<i>De databron is tweeledig: de verantwoordelijke actor die de meetgegevens vaststelt en het gegevensbestand of document waarin de meetgegevens opgetekend worden.</i>
Meetfrequentie	<i>Frequentie waarmee nieuwe waarden geregistreerd worden. De eventuele vertraging waarmee data beschikbaar zijn.</i>
Kwaliteitsbeoordeling	<i>Is de indicator reeds door VSA, andere overheden, externen 'gecertificeerd'? Kan de indicator (inter)nationaal worden vergeleken?</i>
Reeds gebruikt in andere documenten	<i>Geef aan of deze indicator relevant is voor andere (beleids)documenten. Som eventueel de (beleids)documenten op waarin deze indicator nog gebruikt wordt.</i>

De beleidsdomeinen die dit wensen, kunnen hun technische metadatafiche laten nakijken door VSA voor de volgende facetten:

- Geschikte indicator voor opvolging doelstelling?
- Kwaliteitsvolle indicator (SMART)?
- Kwaliteitsvolle databron?

De fiches mogen worden doorgestuurd naar dries.verlet@vlaanderen.be tegen ten laatste 10 september 2025.

III. PROCEDURE EN TIMING

Na de openstelling van BCT eind augustus 2025 kunnen de beleidsdomeinen hierin een BBT-rapport opvragen met daarin de budgettaire informatie en overzichten. Het rapport geeft steeds een overzicht van de cijfers zoals beschikbaar in de applicatie en kan meerdere keren worden gegenereerd.

In afwachting van die openstelling van BCT wordt aan de beleidsdomeinen een blanco-sjabloon zonder cijfers ter beschikking gesteld.

Overeenkomstig het huishoudelijk reglement van de Vlaamse Regering is de BBT BO een 'mededeling aan de Vlaamse Regering'.

Timing indienen beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsopmaak 2026 (BBT BO 2026)

- uiterlijk op vrijdag 10 oktober 2025 moeten de ontwerpteksten van de BBT BO 2026 gemaild worden naar alle kabinetten;
- uiterlijk op woensdag 15 oktober 2025 moeten eventuele opmerkingen met betrekking tot de ontwerpteksten gemaild worden naar alle kabinetten;
- De (eventueel aangepaste) ontwerpteksten worden besproken in een IKW op maandag 20 oktober 2025. Deze IKW wordt samengeroepen door het kabinet van de minister-president en zal plaatsvinden op het kabinet van de minister-president;
- De definitieve teksten van de BBT BO 2026 moeten (zonder mededeling) uiterlijk op donderdag 23 oktober 2025 om 12u00 ingediend worden bij de Secretarie van de Vlaamse Regering;
- vrijdag 24 oktober 2025: validering van de BBT's door de Vlaamse Regering.

De BBT's worden (in Word-formaat) digitaal verstuurd naar doc.indiening@vlaamsparlement.be.

IV. SJABLOON BBT BEGROTINGSOPMAAK 2026

I. INHOUDSTAFEL

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

III. SAMENVATTING

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

V. BELEIDSVELD XXX

1. ISE XXX

1.1 Strategische doelstellingen op het niveau van het inhoudelijk structuurelement

SD Y: XXX

SD Y: XXX

1.2 Operationele doelstellingen

OD Y: XXX

OD Y: XXX

1.3 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

1.3.2. DAB's

Entiteit: XXX

1.3.3. Overige entiteiten onder gezag

Entiteit: XXX

1.3.4. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: XXX

2. ISE XXX

VI. BELEIDSVELD XXX

VII. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

1. Apparaatskredieten

2. Begrotingsprogramma's zonder beleidsveld

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

X. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'

V. TYPOGRAFISCHE RICHTLIJNEN

Beleids- en begrotingstoelichtingen worden door het Vlaams Parlement opgenomen in de 'Stukken'.

Elk document dat bestemd is om opgenomen te worden in de Stukken wordt opgesteld volgens de hiernavolgende aanwijzingen.

- Lettertype: Verdana 10
- Regelafstand: enkel
- Paginaformaat: A4
- Uitlijning: uitvullen
- Pagina-instellingen:
 - o paginamarges zijkant 32 mm, die volledig leeg worden gelaten
 - o paginamarges boven en onder 22 mm
 - o paginanummering invoegen
- Titels: max. vijf onderverdelingen, koppen en nummering zoals hieronder:
 - o Eerste niveau:
I. VERDANA 10 (Romeinse cijfers - volledig in hoofdletters – niet inspringen)
 - o tweede niveau:
1. Verdana 10 (inspringen)
 - o derde niveau:
1.1. Verdana 10 (inspringen)
 - o vierde niveau:
1.1.1. Verdana 10 (inspringen)
 - o Vijfde niveau:
Verdana 10 (inspringen en niet nummeren)
- Opsomming: automatisch in Word genereren met liggende streepjes. Blokjes, pijltjes, bolletjes enz. vermijden
- Minimaal gebruik van vet, cursief en onderstreept in de tekst
- Citaten van overgenomen passages: dubbele aanhalingstekens gebruiken
- Nadruk leggen, motto's, specifieke termen, aanhalen van titels, enz.: enkele aanhalingstekens gebruiken
- Voetnoten: automatisch in Word genereren in Verdana 8